

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 693/2015-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ENERGIA, s. r. o., Čierna Lehota 56, Slavošovce, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 32 K 12/2012 a jeho uznesením z 5. novembra 2012 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoKR 22/2012 a jeho uznesením z 9. januára 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ENERGIA, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti ENERGIA, s. r. o., Čierna Lehota 56, Slavošovce (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 32 K 12/2012 a jeho uznesením z 5. novembra 2012 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoKR 22/2012 a jeho uznesením z 9. januára 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresnému súdu bol 30. mája 2012 doručený návrh veriteľa – obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“), na vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľky. Predmetnému návrhu bola pridelená sp. zn. 32 K 12/2012 a vec bola pridelená sudkyňi okresného súdu [REDAKOVANÉ]

Z úradného záznamu z 8. júna 2012 spísaného [REDAKOVANÉ] vyplýva, že [REDAKOVANÉ] bola od 4. júna 2012 práceneschopná, preto [REDAKOVANÉ] ako zastupujúci sudca okresného súdu v 1. rade podľa rozvrhu práce okresného súdu na rok 2012 vybavuje agendu „32 K“. Predmetná skutočnosť je v súdnom spise potvrdená aj úradným záznamom z 10. júla 2012 a 23. júla 2012.

Následne okresný súd uznesením sp. zn. 32 K 12/2012 z 8. júna 2012 vydaným [REDAKOVANÉ] vyzval navrhovateľku, aby odstránila nedostatky návrhu. Predmetné uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku 15. júna 2012 a doručené navrhovateľke 22. júna 2012. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza:

„Spoločnosť [REDAKOVANÉ] – veriteľka a navrhovateľka predložila podaním zo dňa 20. 6. 2012, doručeným súdu 25. 6. 2012, listiny žiadané súdom. Výzvu na zaplatenie, ktorú mala veriteľka adresovať dlžníčke predložila vo fotokópii. Súčasťou fotokópie je aj fotokópia doručenky bez označenia pečiatkou podacej, alebo dodávacej pošty.“

Následne okresný súd uznesením z 10. júla 2012 vydaným [REDAKOVANÉ] rozhodol tak, že začal konkurzné konanie voči sťažovateľke. Sťažovateľka ďalej uvádza:

„Z piatej strany citovaného uznesenia obsiahnutej na strane 75 súdneho spisu vyplýva pokyn na zverejnenie tohto uznesenia v Obchodnom vestníku, doručenie navrhovateľovi, sledovanie a následnú dispozičiu týkajúcu sa zverejnenia uznesenia

v Obchodnom vestníku a pripojenie úradného záznamu o zastupovaní [REDACTED]
[REDACTED] Z týchto dispozícií nevyplýva pokyn na doručenie uznesenia sťažovateľke – dlžníčke. Citované uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 16. 7. 2012.“

Okresný súd rozhodol uznesením z 23. júla 2012 vydaným [REDACTED] ktorým uložil sťažovateľke, aby sa vyjadrila k návrhu na vyhlásenie konkurzu, osvedčila svoju platobnú schopnosť, predložila listiny uvedené v uznesení a uviedla, či súhlasí s rozhodnutím súdu vo veci vyhlásenia konkurzu bez nariadenia pojednávania. Predmetné uznesenie bolo uverejnené v Obchodnom vestníku, sťažovateľke bolo doručené 30. júla 2012 a právoplatnosť nadobudlo 31. júla 2012.

Zo súdneho spisu vyplýva, že 23. júla 2012 nariadil [REDACTED] pojednávanie na 18. september 2012.

V sťažnosti ďalej sťažovateľka uvádza:

„Dlžníčka sa v lehote 20 dní, ktorú jej stanovil súd v predmetnom uznesení, nevyjadrila. Dňa 14. 9. 2012 podala dlžníčka na Okresný súd Košice I vo veci sp. zn. 32 K/12/2012 vyjadrenie, v ktorom okrem iného uviedla, že prílohou uznesenia, ktoré jej bolo doručené, bol návrh na vyhlásenie konkurzu navrhovateľky [REDACTED] doručený súdu dňa 30. 5. 2012. Z predmetného uznesenia však vyplynulo, že návrh na začatie konania spoločnosti [REDACTED] neobsahoval náležitosti predpísané Občianskym súdnym poriadkom a ustanovením § 12 Zákona č. 7/2005 Z. z. v platnom znení a z uvedeného dôvodu súd uznesením zo dňa 8. 6. 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 6. 2012, vyzval navrhovateľa, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia predmetného uznesenia, písomne odstránil vo výrokovej časti uznesenia uvádzané nedostatky návrhu na vyhlásenie konkurzu. Dlžníčka ďalej vo vyjadrení uviedla, že keďže jej nebol doručený návrh (obsahujúci náležitosti ustanovené právnymi predpismi), na základe ktorého bolo začaté konkurzné konanie, nie je možné s doručením uznesenia zo dňa 23. 7. 2012 spájať následky predpokladané v ustanovení § 19 ods. 1 písm. c) Zákona o konkurze a reštrukturalizácii.“

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti poukazuje na skutočnosti súvisiace s pridelením súdneho spisu sudcovi okresného súdu [REDACTED] a na úkony, ktoré tento sudca v predmetnom spise vykonal. V tejto súvislosti v sťažnosti uvádza:

„Na čísle listu 85 v súdnom spise sa nachádza potvrdenie o tom, že spis Okresného súdu Košice I sp. zn. 32 K/12/2012 prijatý dňa 30. 5. 2012 v právnej veci navrhovateľky [REDACTED] proti odporkyni ENERGIA, s. r. o. bol dňa 26. 7. 2012 pridelený do oddelenia konkurzy... na prejednanie a rozhodnutie sudcovi tunajšieho súdu [REDACTED].

Na čísle listu 87 súdneho spisu sa nachádza poverenie, ktorým [REDACTED] sudca poveril dňa 4. 9. 2012 vyššieho súdneho úradníka [REDACTED] náhodným výberom predbežného správcu pre dlžníčku ENERGIA, s. r. o. Dňa 4. 9. 2012 [REDACTED] [REDACTED] prideliť veci 32 K/12/2012 predbežnú správkyniu [REDACTED].

Uznesením nachádzajúcim sa na čísle listu 90 súdneho spisu zo dňa 4. 9. 2012 [REDACTED] ustanovil [REDACTED] dlžníčke ako predbežnú správkyniu. Súd uložil predbežnej správkyni podávať súdu v lehote 10 dní, 20 dní, 28 dní a 45 dní od ustanovenia do funkcie správy o majetnosti, alebo nemajetnosti dlžníčky. Z výroku uvedeného uznesenia vyplýva, že tieto sa majú týkať skutočnosti, či majetok dlžníčky bude postačovať aspoň na úhradu nákladov konkurzu, ako aj možnosti o odporovaní právnym úkonom dlžníčky. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 11. 9. 2012.

Dňa 4. 9. 2012 súd vydal upovedomenie o zrušení pojednávania z dôvodu neosvedčenia platobnej schopnosti dlžníkom. Upovedomenie je podpísané sudcom [REDACTED]. V Obchodnom vestníku bolo uverejnené dňa 11. 9. 2012.

Predbežná správkynia listom, ktorý bol dlžníčke doručený dňa 24. 9. 2012 ju vyzvala, aby v lehote 3 dní od doručenia uvedeného listu predložila, jej ako predbežnej správkyni, listiny uvedené v tejto výzve.

Ako vyplýva z úradného záznamu Okresného súdu Košice I, vyhotoveného dňa 14. 9. 2012, dňa 14. 9. 2012 zamestnankyňa JUDr. Ivety Rajtákovéj, advokátky, právnej zástupkyne sťažovateľky, nahliadla do súdneho spisu 32 K/12/2012.“

Okresný súd následne rozhodol uznesením z 5. novembra 2012, ktorým vyhlásil konkurz na majetok sťažovateľky, ustanovil správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ], uložil správcovi vypracovať a predložiť podrobnú písomnú správu o stave zisťovania a zabezpečovania majetku sťažovateľky v lehotách uvedených v uznesení, uložil povinnosť správcovi informovať o vyhlásení konkurzu známym veriteľom dlžníka v súlade s čl. 40 Nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní a vyzval veriteľov, aby si svoje pohľadávky prihlásili u správcu prihláškami spôsobom a v lehote uvedenej v uznesení.

Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd namietaným uznesením č. k. 3 CoKR 22/2012-257 z 9. januára 2013 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že „postupom súdu pri prideľovaní vecí návrhu spoločnosti [REDAKOVANÉ] na vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľky a rozhodnutiami vydanými v tomto konaní bolo porušené jej právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy SR a v článku 6 ods. 1 Dohovoru... a právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a v článku 6 ods. 1 Dohovoru...“.

V súvislosti s namietaným porušením práva na zákonného sudcu sťažovateľka poukazuje na relevantné ustanovenia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“; predovšetkým § 3 ods. 3 a § 51, pozn.) a tiež na rozvrh práce okresného súdu na rok 2012 vydaný 28. novembra 2011 (ďalej len „rozvrh práce“). Následne v sťažnosti uvádza:

«Podľa uvedeného rozvrhu práce na obchodnoprávnom úseku Okresného súdu Košice I je ako sudca súdneho oddelenia 32 K uvedená [REDAKOVANÉ], pričom ako zastupujúci sudca na 1. mieste je uvedený [REDAKOVANÉ] a ako zastupujúci sudca na 2. mieste [REDAKOVANÉ].

Z dodatku k rozvrhu práce Okresného súdu Košice I, ktorý bol vydaný dňom 23. 5. 2012 pod číslom 1 SprR/23/2012 sa v časti II článok 5. obchodnoprávny úsek pod číslom 19 uvádza „zastavuje sa pridelovanie nápadu sudkyňi [REDAKOVANÉ] vo vybavovaných agendách 32 K, 32 R a 32 NcKR (opatrenie predsedu k rozvrhu práce na rok 2012 – 1 SprR/22/2012)“.

Uvedený dodatok nadobudol účinnosť dňa 1. 6. 2012.

Z dodatku č. 5 k rozvrhu práce Okresného súdu Košice I z jej časti II článok 5 obchodnoprávny úsek, ktorý bol vydaný dňa 26. 6. 2012 pod sp. zn. 1 SprR/30/2012 vyplýva „v súlade s platným rozvrhom práce Okresného súdu Košice I na rok 2012 časť II článok 3 bod 7 s účinnosťou od 23.6.2012 zastavujem pridelovanie nápadu sudkyňi [REDAKOVANÉ] z dôvodu práceneschopnosti po čas dlhší ako 15 pracovných dní v súdnych oddeleniach 32 Cb, 32 CbPv, 32 Cbd, 32 Cbcud, 32 CbR, 32 Cbi, 32 Zm, 32 CbZm, 32 Rob (opatrenie predsedu súdu k rozvrhu práce na rok 2012 sp. zn. 1 SprR/28/2012)“.

Z dodatku k rozvrhu práce Okresného súdu Košice I 1 SprR/35/2012 zo dňa 13. 9. 2012 vyplýva, že [REDAKOVANÉ] odišla na materskú dovolenku a z toho dôvodu sa mení rozdelenie pojednávacích miestností.

Z ustanovenia Zákona o súdoch a na základe neho vydaného rozvrhu práce Okresného súdu Košice I vyplýva, že do súdneho oddelenia sudcu, ktorý je práceneschopný po čas dlhší ako 15 pracovných dní sa počnúc 16. dňom nebudú veci zapisovať až do nástupu sudcu do práce.

Z dodatku k rozvrhu práce Okresného súdu Košice I, ktorý bol vydaný dňa 23. 5. 2012 pod č. 1 SprR/23/2012 vyplýva, že takáto situácia u [REDAKOVANÉ] nastala najneskôr dňa 23. 5. 2012, v deň vydania uvedeného dodatku k rozvrhu práce. Je pravdou, že dodatok k rozvrhu práce nadobudol účinnosť dňa 1. 6. 2012, ale uvedené nezapisovanie vecí do súdneho oddelenia toho, ktorého sudcu, nie je podľa článku 3 bod 7 rozvrhu práce Okresného súdu Košice I viazané na zmenu rozvrhu práce, ale vyplýva priamo z tohto rozvrhu. V čase keď bol Okresným súdom Košice I prijatý návrh na vyhlásenie konkurzu proti sťažovateľke, teda dňa 30. 5. 2012, bolo zastavené zapisovanie vecí do súdneho oddelenia 32 K, ktoré bolo súdnym oddelením [REDAKOVANÉ]. V prospech tejto skutočnosti vypovedá aj poznámka uvedená v dodatku k rozvrhu práce

zo dňa 23. 5. 2012, podľa ktorého toto zastavenie pridelovania vecí do súdneho oddelenia 32 K [REDACTED] bolo vykonané opatrením predsedu súdu k rozvrhu práce na rok 2012 – 1 SprR/22/2012.

Je teda nepochybné, že všetky uznesenia v predmetnej veci, ktoré boli vydané [REDACTED], sudcom zastupujúcim [REDACTED], boli vydané sudcom, ktorý v predmetnej veci nebol zákonným sudcom.

Navyše, ako vyplýva tak z ustanovení Zákona č. 757/2004 Z. z., jeho § 51 ods. 4 a ods. 6, v prípade prekážky, ktorá bráni zákonnému sudcovi vykonávať úkony a rozhodovať vo veci po čas kratší ako 6 týždňov, vec bude pridelená sudcovi, určenému na zastupovanie rozvrhom práce. V prípade práceneschopnosti presahujúcej 6 týždňov, alebo akejkolvek inej neprítomnosti presahujúcej 6 týždňov majú byť prerozdelené aj veci už pridelené zákonnému sudcovi, a to náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom.

Z úradného záznamu zo dňa 8. 6. 2012 vyplýva, že [REDACTED] bola práceneschopná od 4. 6. 2012. Jej práceneschopnosť, ako je zrejmé zo záznamu zo dňa 10. 7. 2012, pokračovala. Práceneschopnosť [REDACTED] pretrvávala aj dňa 23. 7. 2012.

Vzhľadom na to, aj keby bolo možné vychádzať z údajov o práceneschopnosti [REDACTED] odo dňa 4. 6. 2012 a nebrať do úvahy už skorším opatrením predsedu súdu vykonané zastavenie zapisovania vecí do súdneho oddelenia 32 K [REDACTED], potom doba jej neprítomnosti dosiahla 6 týždňov dňa uplynula dňa 15. 7. 2012 a od 16. 7. 2012 už nebola zákonnou sudkyňou a nemohol z tohto dôvodu byť jej zastupujúcim sudcom [REDACTED], keďže vec mala byť pridelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom. Ako však vyplýva zo skutočností uvedených v článku I. tejto sťažnosti, zastupujúci sudca [REDACTED] [REDACTED] vydal dňa 23. 7. 2012 uznesenie, ktorým uložil sťažovateľke osvedčenie jej platobnej schopnosti a predloženie listín uvedených vo výroku citovaného uznesenia. Náhodným výberom bola vec pridelená [REDACTED] až dňa 26. 7. 2012.

Určenie [REDAKOVANÉ] za zákonného sudcu, hoci aj náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom, však nie je, so zreteľom na už prv uvádzané skutočnosti, v súlade so Zákonom o súdoch, ani v súlade s rozvrhom práce, pretože k takémuto určeniu malo prísť o 10 dní skôr.

Navyše, všetky úkony a rozhodnutia vydané v predmetnom konaní [REDAKOVANÉ], sú súčasťou konania podľa Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, v ktorom tieto úkony nadväzujú jeden na druhý a márne uplynutie lehoty, alebo nesplnenie povinnosti uloženej súdom v zákonnej lehote stanovenej v Zákone o konkurze a reštrukturalizácii má pre postavenie účastníka konania nezvratné následky.

Zákon o konkurze a reštrukturalizácii nepripúšťa ani proti jednému z uznesení, ktoré vydal súd doposiaľ v predmetnom konaní, odvolanie.»

Na záver sťažnosti sťažovateľka zhrnula svoju argumentáciu a uvádza:

„Je teda nepochybné, že všetky úkony súdu vykonané do pridelenia veci [REDAKOVANÉ] boli vykonané nezákonným sudcom. Z dôvodu, ktorý bol uvedený vyššie, sa javí aj pridelenie veci náhodným výberom [REDAKOVANÉ] ako nie také, ktoré napĺňa právo sťažovateľky na zákonného sudcu, keďže k tomuto nedošlo v časových súvislostiach, v ktorých mala byť vec náhodným výberom sudcovi pridelená. Z uvedeného dôvodu, platí aj pre všetky úkony vykonané v predmetnej veci [REDAKOVANÉ], nie sú v súlade s právom sťažovateľky nebyť odňatá zákonnému sudcovi. Aj keby Ústavný súd SR posúdil rozhodnutia a úkony vykonané v predmetnej veci [REDAKOVANÉ] ako také, ktoré nie sú v rozpore s právom sťažovateľky nebyť odňatá zákonnému sudcovi, sú v rozpore s právom sťažovateľky na konanie zákonom ustanoveným spôsobom, keďže podmienkou na vykonanie úkonov a vydanie rozhodnutí [REDAKOVANÉ] sine qua non boli úkony a rozhodnutia vykonané a vydané v predmetnej veci pred pridelením veci tomuto sudcovi.

Uvedené skutočností namietala sťažovateľka aj vo svojom odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu Košice I sp. zn. 32 K/12/2012 zo dňa 5. 11. 2012. Napriek tomu odvolací súd jej odvolaniu nevyhovel. Sťažovateľka je vzhľadom na vyššie uvedené skutočností

presvedčená, že rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoKr/22/2012 zo dňa 9. 1. 2013, že bolo porušené jej právo nebyť odňatá zákonnému sudcovi zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy SR a v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Je totiž nepochybné, že rozhodnutie súdu prvého stupňa o vyhlásení konkurzu je jedným z rozhodnutí v Zákone o konkurze a reštrukturalizácii predpísaných procesných úkonov a rozhodnutí konkurzného súdu, ktoré po sebe nasledujú v zákonom predpísanej časovej, príčinnej a logickej nadväznosti. Je teda nepochybné, že je rovnako poznačené sťažovateľkou namietanými porušeniami jej základných práv, ako dovtedy vykonané úkony súdu a procesné rozhodnutia. Ak napriek namietanému porušeniu práv sťažovateľky Krajský súd v Košiciach neodstránil toto pochybenie zrušením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, neposkytol tým sťažovateľke ochranu pred porušovaním jej práv.

So zreteľom na skutočnosť, že v prípade, žeby Ústavný súd SR zrušil len napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach, neodstránil by tým prekážku, ktorá v predmetnom konkurznom konaní vznikla, a to existencii rozhodnutia o vyhlásení konkurzu (uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 32 K/12/2012 zo dňa 5. 11. 2012).“

Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky... nebyť odňatý zákonnému sudcovi zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy SR a v článku 6 ods. 1 Dohovoru... a právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a v článku 6 ods. 1 Dohovoru... uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 32 K/12/2012-211 zo dňa 5. 11. 2012... uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoKr/22/2012 zo dňa 9. 1. 2013 a postupom, ktorý mu predchádzal, bolo porušené.

... zakazuje Okresnému súdu Košice I a Krajskému súdu v Košiciach pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

... zrušuje uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 32 K/12/2012-211 zo dňa 5. 11. 2012... uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoKr/22/2012 zo dňa 9. 1. 2013 a vracia vec Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

Odporca v 1. rade a odporca v 2. rade je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

Dňa 31. januára 2013 právna zástupkyňa sťažovateľky doplnila sťažnosť o relevantnú spisovú dokumentáciu.

Dňa 16. decembra 2013 konateľ sťažovateľky telefonicky oznámil ústavnému súdu, že od januára 2013 bol vyhlásený konkurz a 22. júna 2015 doručil ústavnému súdu odvolanie proti uzneseniu č. k. 32 K 12/2012-674 z 2. júna 2015, ktorým okresný súd rozhodol, že *„uznáva konkurz, vyhlásený rozhodnutím zo dňa 05. 11. 2012 č. k. 32 K/12/2012-211 na majetok úpadcu ENERGIA s. r. o... za malý“*, a žiadal, aby bolo toto uznesenie *„v celom rozsahu zrušené“*. Dňa 2. septembra 2015 doručil konateľ sťažovateľky ústavnému súdu námietku zaujatosti sudcu z 25. augusta 2015 adresovanú okresnému súdu uplatnenú voči sudcovi okresného súdu [REDAKOVANÉ].

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 32 K 12/2012 a jeho uznesením z 5. novembra 2012

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 32 K 12/2012 a jeho uznesením z 5. novembra 2012 ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy (premietnutý aj do § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 32 K 12/2012 a jeho uznesenie z 5. novembra 2012, pretože

ich preskúmal na základe odvolania sťažovateľky podľa § 201 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku krajský súd.

V súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je preto z ústavného hľadiska pre ústavný súd podstatné a určujúce len preskúmanie postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoKR 22/2012 a jeho uznesenia z 9. januára 2013 (obdobne napr. m. m. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. US 133/05). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoKR 22/2012 a jeho uznesením z 9. januára 2013

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto

ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné sudy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch do týchto práv alebo slobôd rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

V sťažnosti sťažovateľka namieta porušenie základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) s tým, že porušením týchto práv došlo aj k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to postupom krajského súdu v namietanom konaní a jeho uznesením 9. januára 2013. Z argumentácie sťažovateľky uvedenej v jej sťažnosti je zrejmé, že namietané porušenie základného práva na zákonného sudcu odvodzuje od postupu okresného súdu v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 32 K 12/2012 v súvislosti s pridelením veci zastupujúcemu

sudcovi okresného súdu ([REDACTED]) ktorý konal v predmetnej veci namiesto sudkyne okresného súdu [REDACTED] ktorej bola predmetná vec pridelená náhodným výberom, z dôvodu jej práceneschopnosti, a tiež následným pridelením predmetnej veci sudcovi okresného súdu [REDACTED]. K porušeniu práva na zákonného sudcu malo následne dôjsť aj jednotlivými úkonmi a rozhodnutiami uvedených sudcov okresného súdu ([REDACTED] a [REDACTED]) v namietanom konaní vedenom pod sp. zn. 32 K 12/2012.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že krajský súd v uznesení z 9. januára 2013 preskúmal odvolacie námietky sťažovateľky týkajúce sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), pričom v odôvodnení svojho uznesenia uviedol:

«K námietke odvolateľa, že vo veci rozhodol nezákonný sudca, odvolací súd uvádza, že preskúmal všetky vydané Dodatky k rozvrhu práce predsedom Okresného súdu Košice I pod č. 1 SprR/22/2012 zo dňa 22. 5. 2012, č. 1 SprR/23/2012 zo dňa 23. 5. 2012, č. 1 SprR/28/2012, č. 1 SprR/30/2012 a č. 1 SprR/31/2012. Z uvedených opatrení predsedu Okresného súdu Košice I k rozvrhu práce a dodatkov k rozvrhu práce na rok 2012, odvolací súd mal za preukázané, že zákonnej sudkyňi [REDACTED] bolo zastavené pridelovanie nápadu o. i. v agende 32K s účinnosťou od 1. júna 2012. Predmetná vec napadla na Okresný súd Košice I dňa 30.5.2012 a bola teda riadne pridelená v súlade s rozvrhom práce v tom čase ešte zákonnej sudkyňi [REDACTED]. V čase jej neprítomností vybavoval v súlade s rozvrhom práce a dodatkami k rozvrhu práce agendu 32 K zastupujúci sudca [REDACTED], ktorý bol zákonným sudcom. V súlade s opatrením predsedu súdu k rozvrhu práce na rok 2012 č. 1 SprR/31/2012 zo dňa 25. 7. 2012 s účinnosťou od 25. 7. 2012 sa veci registra 32 K pridelené na vybavenie [REDACTED] prerozdělili náhodným výberom a predmetná vec bola pridelená [REDACTED], ktorý sa stal vo veci zákonným sudcom a ako zákonný sudca aj dňa 5. 11. 2012 vo veci vyhlásil konkurz na majetok dlžníka.

Odvolací súd poukazuje na to, že právo osoby „ne byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi“ nemožno interpretovať až tak extenzívne, aby sa spájalo s osobou jediného sudcu. Účel základného práva priznaného podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR sa splní, keď o práve

občana rozhodne sudca pridelený na výkon funkcie na súd toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu, ktorý je oprávnený konať a rozhodovať určitý druh súdnej agendy (v tomto prípade obchodno-právny úsek).

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, odvolací súd dospel k záveru, že dlžníkovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom prvého stupňa a vo veci nerozhodol nezákonný sudca, preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a napadnuté uznesenie podľa § 219 O. s. p. potvrdil.»

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažovateľka doručila ústavnému súdu 1. októbra 2012 sťažnosť (vedenú pod sp. zn. Rvp 12989/2012), v ktorej namietala porušenie základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), čím malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Skutkový základ, od ktorého sťažovateľka odvodzovala porušenie označených práv, bol totožný so skutkovým základom v prerokúvanej veci. Aj v predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľka namietala porušenie označených práv, ku ktorému malo dôjsť v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 32 K 12/2012 v súvislosti s pridelením veci [REDACTED] namiesto [REDACTED] z dôvodu jej práceneschopnosti, a tiež následným pridelením veci náhodným výberom [REDACTED]. Ústavný súd o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľky rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 107/2013-38 z 20. februára 2013 tak, že sťažnosť odmietol.

Osvojac si totožnosť podstaty právneho problému nastoleného v sťažnosti sťažovateľky riešenej ústavným súdom už vo veci vedenej sp. zn. I. ÚS 107/2013, právny názor už k nemu vyjadrený v tejto veci (druhý senát nenašiel dôvod na postup podľa § 6 zákona o ústavnom súde) považuje druhý senát ústavného súdu za ústavne udržateľný.

Ústavný súd považuje záver krajského súdu v súvislosti s namietaným porušením práva sťažovateľky na zákonného sudcu a na spôsob pridelenia veci zastupujúcemu sudcovi a ďalšiemu sudcovi v konaní vedenom na okresnom súde

pod sp. zn. 32 K 12/2012 za korešpondujúci so závermi ústavného súdu vyjadrenými v uznesení č. k. I. ÚS 107/2013-38 z 20. februára 2013.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade neexistujú skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vyslovenia porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoKR 22/2012 a jeho uznesením z 9. januára 2013 po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

Skutočnosti a návrhy konateľa sťažovateľky sa nepremietli do kvalifikovaného návrhu na rozhodnutie ústavného súdu, a preto ich ústavný súd považoval len za súčasť argumentácie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2015